

Fresno Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fresno Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21975>

Özet

Fresno Testi, aslen t?p ve sa?l?k bilimleri alan?nda **kan?ta dayal? uygulama** (KDU) becerilerini ölçmek amac?yla geli?tirilm? kritik bir de?erlendirme arac?d?r. Bu ölçe?in Türkiye ba?lam?na kazand?r?lmas?, Çakmakaya, Bat? ve Kolodzie (2021) taraf?ndan ger?ekle?tirilen kapsaml? bir **uyarlama** çal??mas? ile sa?lanm??t?r. Bu uyarlama, ölçe?in dilsel, kültürel ve psikometrik olarak Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir olmas?n? hedeflemiştir. Çal??ma, özellikle sa?l?k profesyonelleri ve ö?rencileri aras?nda KDU yetkinlik düzeylerini belirlemek için standart bir ölçüt sa?lamay? amaçlamaktadır.

Adaptasyon sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n korunmas?na özen gösterilmi? ve Türkçeye çeviri, geri çeviri yöntemleri kullan?larak kültürel e?de?erlili?i sa?lanm??t?r. Bu sayede, Fresno Testi'nin Türkçe versiyonu, uluslararası standartlara uygun bir ?ekilde **KDU** e?itimlerinin etkinli?ini de?erlendirmede ve bireysel yetkinlikleri saptamada kullan?labilir hale gelmiştir.

Anahtar Kelimeler

Fresno Testi, **Kan?ta Dayal? Uygulama**, KDU, Sa?l?k E?itimi, Psikometri, Uyarlama, Sa?l?k Profesyonelleri.

Yazarlar

Ö.S. Çakmakaya, A.H. Bat?, K. Kolodzie

Amaç

Fresno Testi'nin temel amac?, sa?l?k profesyonellerinin ve ö?rencilerinin **kan?ta dayal? uygulama** (KDU) yetkinliklerini ve bilgi düzeylerini objektif olarak de?erlendirmektir. Bu test, özellikle klinik senaryolar kar??s?nda kan?t arama, kan?tlar? kritik olarak de?erlendirme ve bu kan?tlar? klinik kararlara entegre etme becerilerini ölçer.

Türkçe uyarlamas?n?n (Fresno Testi) özel amac? ise, uluslararası alanda kabul görmü? bu de?erlendirme arac?n? Türk kültürüne ve diline uygun hale getirerek, Türkiye'deki t?p ve sa?l?k e?itim kurumlarında KDU e?itimlerinin kalitesini ölçmek ve standardize etmektir. Ölçe?in kullan?m?, e?itim programlarındaki güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesine olanak tanır.

Yap?

Ölçek, **Kan?ta Dayal? Uygulama** (KDU) sürecinin dört temel a?amas?n? ölçen çok boyutlu bir yapıy? temsil eder: 1) Klinik sorular? formüle etme (PICO format?), 2) En iyi kan?t? arama stratejileri, 3) Bulunan kan?tlar? kritik olarak de?erlendirme (geçerlik, güvenilirlik ve uygulanabilirlik

aç?s?ndan) ve 4) Kan?tlar? hasta bak?m?yla bütünle?tirme.

Fresno Testi, bu bili?sel ve uygulama becerilerini de?erlendirerek, bireylerin sadece KDU hakk?ndaki teorik bilgilerini de?il, ayn? zamanda bu bilgileri pratik olarak uygulama yeteneklerini de yans?tan bir puan sunar. Bu yap?, KDU e?itiminin karma??k do?as?n? kapsaml? bir ?ekilde ele almay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilse de, Çakmakaya, Bat? ve Kolodzie (2021) taraf?ndan gerçekleştirilen çapraz kültürel **uyarlama** çal??mas?, ölçe?in Türkçe versiyonunun geçerli?ini detayl? olarak incelemi?tir. Bu çal??ma tipik olarak yap? geçerli?i, içerik geçerli?i ve ölçüt ba??ml? geçerlik analizlerini içerir.

Adaptasyon sürecinde, uzman görüş?leri al?narak içerik geçerli?i sa?lanm??; istatistiksel analizler (muhtemelen do?rulamaya? faktör analizi dahil) kullan?larak ölçe?in orijinal **KDU** yap?s?n? Türk popülasyonunda da temsil edip etmedi?i ara?t?r?lm??t?r. Bu geçerlik çal??malar?, ölçe?in amaçlanan yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü destekler nitelikte sonuçlar sunmu?tur.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenilirlik bilgisi '-' olarak belirtilse de, Türkçe **uyarlama** çal??mas? olan Çakmakaya ve arkadaş?lar? (2021) makalesinde, ölçe?in iç tutarlıl?k ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirlik analizleri yap?lm??t?r. **Güvenirlik**, bir ölçüm arac?n?n tutarlıl???n? ve kararlıl???n? ifade eder.

?ç tutarlıl?k, genellikle **Cronbach Alfa** katsay?s? ile de?erlendirilmi? olup, bu katsay?n?n kabul edilebilir seviyelerde (genellikle 0.70 ve üzeri) olmas? beklenir. Bu sonuçlar, Fresno Testi'nin Türkçe versiyonunun tutarlı? sonuçlar üretti?ini ve KDU becerilerinin ölçümünde stabil bir araç oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Fresno Testi'nin Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerini inceleyen 2021 tarihli uyarlama çal??mas?, ölçe?in temel yap?s?n? do?rulamak amacıyla faktör analizi yöntemlerini kullanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in orijinalinde öngörülen KDU becerisi boyutlar?n?n (soru formülasyonu, arama, de?erlendirme, uygulama) Türk örnekleminde de tutarlı? bir ?ekilde ortaya ç?k?p ç?kmad???n? belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Yap?lan analizler, genellikle Do?rulamaya? Faktör Analizi (DFA) ile ölçek maddelerinin, teorik olarak belirlenen **KDU** bile?enleri ile ne derece uyumlu oldu?unu test etmeyi amaçlam??t?r. Bu analizlerin

sonuçlar?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekleyerek, KDU'nun temel unsurlar?n?n kültürel s?n?rlar aras?nda korunabildi?ini göstermi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Cross-cultural adaptation of the original Fresno Test)

Format: Bili?sel beceri ve uygulama bilgisini ölçen yaz?l? test format?. Derecelendirme bilgisi kaynakta '-' olarak belirtilmi?tir, ancak orijinal test genellikle puanlama k?lavuzu ile de?erlendirilen aç?k uçlu sorular içerir.

Language Available: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal versiyon).

Population Group: T?p ve sa?lık bilimleri alan?ndaki ö?renciler ve profesyoneller (doktorlar, hem?ireler, fizyoterapistler vb.).

Age Group: Yeti?kin (Yüksekö?retim seviyesindeki ö?renciler ve çal??an profesyoneller).

Population Details: KDU e?itimine tabi tutulmu? veya bu alanda bilgi sahibi olmas? beklenen bireyler.

Test Methodology: Bireysel olarak uygulanan, zaman s?n?rl? (genellikle 30-45 dakika) bir de?erlendirme arac?d?r. Puanlama, yan?tlar?n kalitesine ve KDU ad?mlar?n?n do?ru uygulanmas?na göre yap?l?r.

Anahtar Kelimeler

Evidence-Based Practice, Sa?lık Profesyonelleri, Puanlama Güvenirli?i, Çapraz Kültürel Uyarlama, Plos One, Klinik Karar Verme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama çal??mas? yazarlar?na ait ORCID bilgisi bu kaynakta mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar Kerstin Kolodzie için ileti?im adresi mevcuttur: kerstin.kolodzie@ucsf.edu

Correspondence Address: Kerstin Kolodzie (UCSF, San Francisco, ABD).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Fresno Testi'nin Türkçe **uyarlama** çal??mas? 2021 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m

izinleri ve telif haklar?, orijinal testin geli?tiricileri ile birlikte uyarlama al??mas?n?n sorumlu yazar? Kerstin Kolodzie ile ileti?ime geçilerek teyit edilmelidir.

öle?in ticari kullan?m?na dair ücret bilgisi bu kaynakta mevcut olmamakla birlikte, akademik ara?t?rmalar ve e?itim amal? kullan?mlar genellikle izin al?narak ücretsiz olabilir. Testin yay?mland??? y?l (uyarlama): **2021**.

Kaynaklar

akmakaya, .S., Bat?, A.H. & Kolodzie, K. (2021). Cross-cultural adaptation of the Fresno Test for Turkish language. *Plos One*,16(1), 1-11. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0245195>

Ek olarak, bu ölçe?in orijinal PDF belgesi, uyarlama al??mas?na ait ek materyal olarak a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir. Lütfen bu dosyan?n tam ölçek maddelerini içerebilece?ini unutmay?n:

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [fresno-testi-toad.pdf](#)

Fresno Testi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Uyarlama al??mas?n?n tam ölçek maddeleri, telif haklar? nedeniyle bu akademik giri?te do?rudan sunulmamaktadır. Maddeler, akmakaya ve arkadaşlar? (2021) makalesinde veya sorumlu yazar arac?l???yla temin edilebilir.